

Grbavi i nepravilni / Metamorfozne čahure / Četiri kuta prostorije

Ivančev, Matea

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:761592>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-03**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovni umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
Prijediplomski sveučilišni studij Likovna kultura

ZAVRŠNI RAD

GRBAVI I NEPRAVILNI/ METAMORFOZNE ČAHURE/ 4 KUTA PROSTORIJE

Matea Ivančev

Mentori: izv. prof. dr. art. Snježana Ban

izv. prof. dr. art. Igor Čabraja

as. Vida Meić

prof. art. Vlasta Žanić

izv. prof. art. Vojin Hraste

Zagreb, 2023./2024.

GRBAVI I NEPRAVILNI / METAMORFOZNE ČAHURE/ 4 KUTA PROSTORIJE

SAŽETAK

Treća godina, ujedno i završna godina prijediplomskog studija na Akademiji likovnih umjetnosti, bila je eksperimentalno orijentirana što se i uočava na mojim završnim radovima glavnih umjetničkih predmeta: Grafike, Slikarstva i Kiparstva. Iako radovi nisu povezani u konceptualnom smislu, svi su nastali učenjem kroz rad i ovladavanjem novih tehnika. Povezuju se kroz proces nastajanja, u smislu eksperimentiranja i upoznavanja s pojedinim tehnikama i materijalima.

Na slikarstvu sam se uglavom bavila poznatim materijalima, no primjena gipsa na slici je za mene bila novost pri čemu me privlačila mogućnost postizanja određene teksture i reljefnosti na slici. Slikanje gipsom najviše me zainteresirao. Kao rezultat, nastala je serija od četiri gipsane slike, dok su me grafika i kiparstvo odveli u potpuno drugom smjeru. Ove godine na grafici upoznala sam se sa tehnikom bakropisa i akvatinte u kojima je i nastao završni ciklus radova. Na kiparstvu sam se također vodila istraživanjem i iskušavanjem neklasičnog materijala, te mi je otvorilo oči mnogim novim mogućnostima i pristupima u umjetnosti.

Ključne riječi: gips, akril, istraživanje,

najlonke, stiropor, organske forme, kukuljice

bakropis, akvatinta, jetka, obrada

GRBAVI I NEPRAVILNI / VISULJCI / 4 KUTA PROSTORIJE

Slikarstvo

GRBAVI I NEPRAVILNI

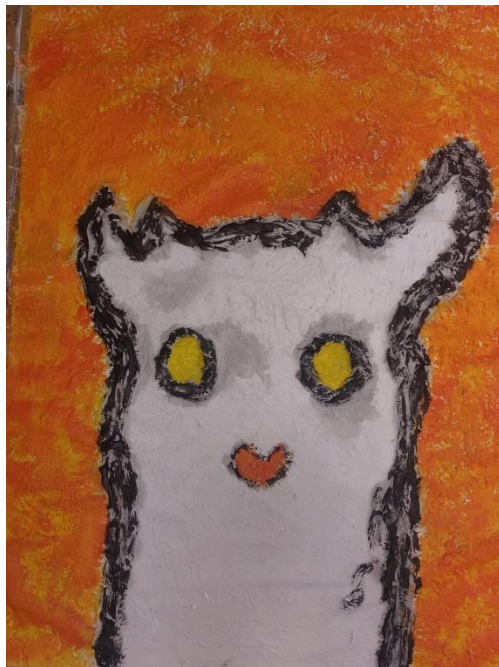
Kao što sam već spomenula, na slikarstvu me zainteresirao rad s gipsom, proces rada u tom materijalu i kako ga povezati sa slikarstvom. Ciklus *Grbavi i nepravilni* proizašao je iz prethodnih radova jednostavnih formi slikanih akrilom na papiru, i želje da unesem element reljefnosti u svoje slikarstvo, s težnjom za oslobođenjem od klasičnih materijala i postupaka, također i za otvaranjem prostora za pogreške i nesavršenosti.

Proces rada podrazumijevao je upoznavanje s tehnološkim mogućnostima slike izvedene u neslikarskom materijalu kao što je gips, a samim time i neke neuspjele pokušaje. Iako nisam bila zadovoljna prvim radom, inspirirao me, doveo do ideje, a pritom i izvedbe završnog rada, koji čini ciklus od četiri slike napravljene od gipsa i akvarela.

Kod svake slike proces je isti, no upotrijebljeni su različiti, stilizirani motivi životinjskih lica koji se također međusobno nadovezuju. Proces je obuhvaćao rad s gipsom u više slojeva na papiru, zamiješanim s dovoljnom količinom drvofiksa, pri čemu je prvi sloj gipsa ravnomjerno i tanko nanesen, dok su drugi slojevi grublji, a zatim je na gipsu nastajao oslik u akrilnim bojama.

Gips sam po papiru premazivala rukama, kako bih ga mogla što grublje oblikovati i pritom se osloboditi i dozvoliti pojavu slučajnih udubina, ne obazirati se na detalje i dozvoliti si greške. Zbog vode u gipsu tijekom sušenja papir se malo izobličio i dobio nabore koji se vide pod svjetlom, dajući mu nepravilni izgled mokrog ili smočenog papira. Iako nisu nastale s namjerom, takve slučajnosti i svojevrzne greške prihvatila sam kao sastavni, dobrodošao dio rada. Motive sam odlučila zadržati jednostavnima kako bi se fokus rada zadržao na teksturi slike te sam napravila jednostavne oblike životinja inspirirane mačkama. Motivi su izvedeni elementarno te sam ih ostavila bijelima sa jakim crnom obrisnom linijom. Slikanje pozadine

akrilom još je više istaknulo površinu slike, naglasilo dodatne nepravilnosti i slučajnosti nanesenog gipsa.

Grbavi i nepravilni, 2024., gips i akril na papiru

Kiparstvo

METAMORFOZNE ČAHURE

Moji završni rad iz kiparstva je prostorna instalacija sastavljena od organskih izduljenih formi obješenih za strop prostorije. Slično kao kod slikarstva, i na kiparstvo se nesvjesno prenijela želja za istraživanjem i upoznavanjem s novim i drugačijim materijalima. Rad je napravljen je od jednostavnih uporabnih materijala i predmeta: stiropora i najlon-čarapa, koje možda ne bih nikada smatrala materijalom za umjetnički rad da nisam na akademiji i da nisam bila potaknuta istraživati. Od kolega koji su stiropor koristili kao materijal za svoje radove skupljala sam otpatke. Sve komadiće koje su izrezali ili im više nisu bili potrebni bih mrvila i time punila čarape. Čarape su varirale od manjih do većih, rastezljivih i manje elastičnih. Tako sam stvarala različite dimenzije i oblike. Neke od najlonki sam vezala i punila u segmentima kako bih dobila različite forme. Koristila sam najlonke drugačijih boja, no sve su bile u nijansama smeđe, kako ne bi previše odstupale jedne od drugih, već stvarale dojam cjeline. Kako sam se na prvoj i drugoj godini kiparstva bavila isključivo glinom i gipsom, ove godine sam željela isprobati drugačije, nekonvencionalne materijale.

Na izgled formi je utjecao moj rad iz kiparstva s druge godine, gipsane apstraktne forme. To je bio rad iz kojeg sam crpila inspiraciju u početku, te je služio samo kao smjernica. Odluka da objesim ove forme i napravim ih visećim objektima, inspirirani su radovima Ernesta Netta, o kojem sam imala seminarski rad na kolegiju Kiparstva. Mnogi njegovi radovi su organske forme i instalacije koje zauzimaju cijele prostorije, što me je inspiriralo i potaknulo da sličan način objesim i svoje forme i otkrijem zašto me privlače. Naziv im je *metamorfozne čahure* zato što podsjećaju na kukuljice buba i male visuljke, a metamorfozni smisao dobivaju radi materijala, ali također i zbog potencijala koji ova prostorna instalacija ima za proširenje. Da se napravi još mnogo kukuljica i čahura, mogla bi se cijela prostorija ispuniti njima i pretvoriti u šumu čahura, kojom bi ljudi prolazili, pretvarajući instalaciju u potpuno novi ambijentalni rad.

Visuljci, 2024, kombinirana tehnika

Grafika

ČETIRI KUTA PROSTORIJE

Tijekom protekle godine na kolegiju grafike upoznala sam nekoliko novih tehnika, koje sam koristila za izradu završnog rada. U okviru završnog rada izradila sam seriju radova primjenjujući tehnike bakropisa i akvatinte.

Serijski pod nazivom „Četiri kuta prostrije“ sastoji se od četiri rada, istog formata, koja prikazuju četiri kuta nekadašnje predavaonice za grafiku na Jabukovcu 10. To je bila predavaonica namijenjena grafici za sve godine prijediplomskog studija. U njoj su se nalazile velike police koje su sadržavale materijale za rad, knjige, grafičke alate te opremu za maraton crtanja. Veliki stol za grafiku stajao je na samoj sredini. Ispred stola bliže ulazu se nalazila preša na kojoj su otisnute mnogobrojne grafike, moje i tuđe. Na grafikama su prikazani i novi zastori koji su bili

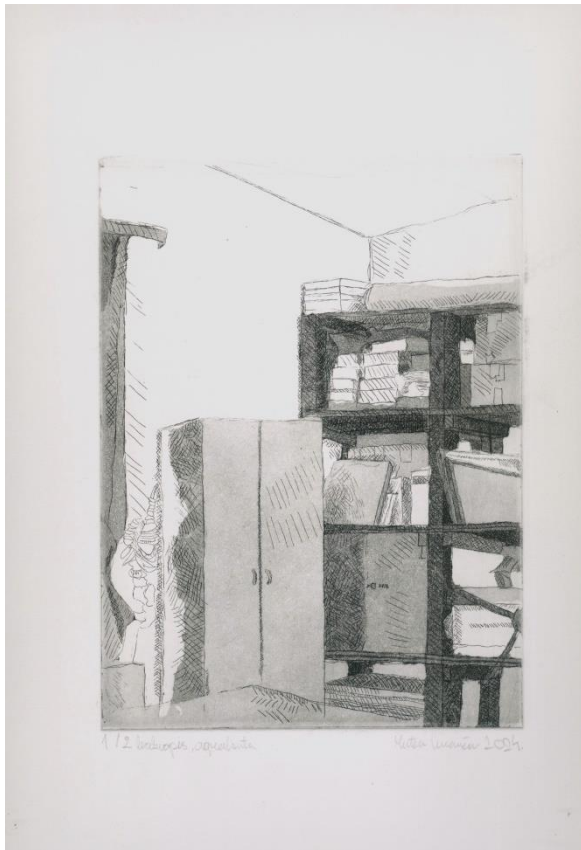
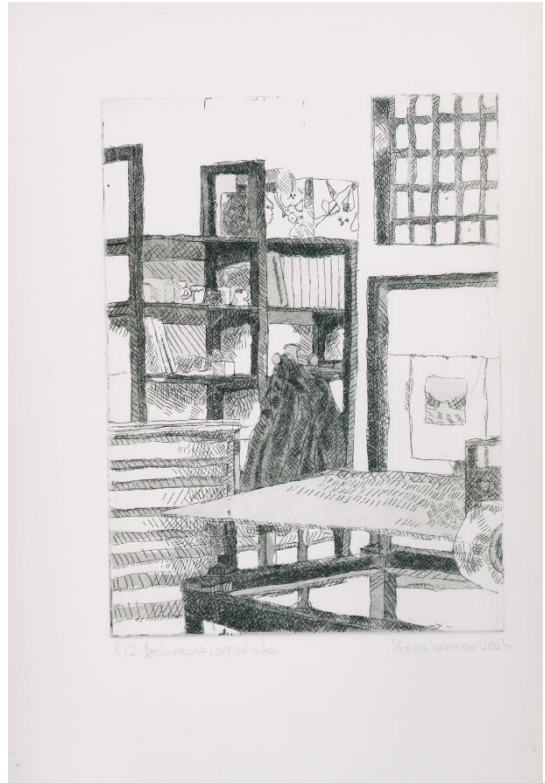
postavljeni u predavaonicu. Tu sam provela dio prve godine i cijelu drugu godinu baveći se linorezom, te sam se na trećoj godini bavila bakropisom i akvatintom sve do seljenja akademije.

Iako mi se tema završnog rada na početku činila donekle dosadna, ubrzo je sama dobila na važnosti, kada se Akademija preselila na Savicu. Moj završni rad sadrži djelić duha stare zgrade Akademije. Sam proces izrade bio mi je dosta nov i pomalo zastrašujuć u početku.

Na prethodno pripremljene i ispolirane pločice s fasetama nanijela sam sloj grunta, a nakon sušenja crtala motive iz prostora. Isti proces je vrijedio za svaku od pločica. Sloj grunta sam skidala iglom za bakropis. Nakon što sam bila zadovoljna izgledom i detaljima crteža, morala sam izjetkati pločice u kiselinu te su svi dijelovi koji više nisu bili pokriveni gruntom bili nagriženi i udubljeni zbog kiseline. Nakon što sam na pločicama dovršila bakropisni crtež, uslijedila je primjena tehnike akvatinte, s kojom dotad nisam bila upoznata.

Prvo je bilo važno da zaprašimo pločice te ih podvrgnemo paljenju s donje strane, kako bi se sva zrna fiksirala. Prije nego što sam mogla započeti rad na pločicama, morala sam napraviti dobar plan i odrediti, željeni broj tonova na otisku. Odlučila sam se za četiri tona, kako se ne bi izgubila u previše tonova jer sve četiri pločice prolaze isti proces. Tonove bi dobivala ponovnim jetkanjem, no između svakog jetkanja, gruntom sam ponovno štitila dijelove koje ne želim u tonu ili koje sam već željeno izjetkala. Jetkanje mi se činilo kao najzahtjevniji dio posla s obzirom da jetka ponekad ovisi i o vanjskoj temperaturi koja zna utjecati i na vrijeme jetkanja te se svaka pločica mora vremenski isto jetkati. Nakon jetkanja i sušenja pločice su spremne za tiskanje.

Kod ovog ciklusa sam se koncentrirala na savladavanje tehnika, pa je tema inicijalno bila dokumentiranje radnog prostora u kojem sam boravila. No kako ta prostorija sada pripada prošlosti, pokušala sam dočarati prazninu i pomalo sjetnu atmosferu, nešto što bi voljela više razraditi na radovima u budućnosti.

4 kuta prostorije, 2024, bakropis i akvatinta